

A vidéki helyi kiállítási bizottságok az illető kerületi bizottsággal állanak közvetlen összeköttetésben és utasításukat attól veszik.

Ha a helyi kiállítási bizottságok az illető kerületi bizottság intézkedései és utasításai által sértve érzik magukat, vagy ezek által a kiállítás eredményeit veszélyeztetve vélik, jogukban áll panaszukat a kerületi bizottság elnöke útján az országos bizottsághoz előterjeszteni.

17. §. Az országos bizottság ellenőrzi a kerületi bizottságok és a budapesti helyi kiállítási bizottság működését, indítványaik fölött határoz és azokat részletes utasításokkal látja el.

18. §. A kerületi- és helyi kiállítási bizottságok határozataikat általános szótöbbséggel hozzák, szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt.

19. §. Az ülésekről a tagok az elnök vagy helyettese által a tárgysorozat közlése mellett írásbeli meghívás útján értesítettek.

20. §. A kerületi- és helyi bizottságok üléseiről jegyzőkönyvek vezetettek. E célra a bizottságok saját kebelükből egy vagy több jegyzőt választanak.

A jegyzőkönyveket az elnökön és jegyzőn kívül az ülésen előre kijelölt két tag hitelesíti.

Ugy a kerületi, mint a helyi kiállítási bizottságok jegyzőkönyvei az ülés megtartását követő 14 nap alatt az országos bizottsághoz felterjesztendőek.

Kelt Budapesten, az 1885. évi budapesti orsz. általános kiállítás országos bizottságának 1883. évi ápril hó 9-én tartott üléséből.

Matlekovits Sándor,

elnök.

Gróf Zichy Jenő,

másodelnök.

Lapszemle.

(H.) A „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ április havi füzete Baudisch erdőmester tollából „Ueber den Loshieb und die Hiebesfolge“ czim alatt egy hosszabb cikket közöl, melyet érdemesnek tartunk rövid kivonatban e lapok olvasóival is megismertetni.

A vágásnak az a neme, melyet a németek Loshiebnek neveznek, tudvalevőleg oly gazdasági rendszabály, melylyel a vágás sorozatokban az öreg állabok után következő fiatal, fentartandó állabokat előre szabadra állítani szándékozunk, oly célból, hogy az érintkezési vonalon levő fiatal fák gyökérzetüket és koronájukat lassanként kifejleszthessék s így azon időben, midőn a védelmet nyújtó öreg állab teljesen leta-

roltatik, a szélnek ellenállni s a nap hevét eltűrni képesek legyenek. Magyarban a „Loshieb“-et, ha nem hangzanék oly különösen, leghe-lyesebb volna talán „függetlenítő vágás“-nak nevezni, megfelelő azonban az „elkülönítő vágás“ is, mert eredménye tényleg az, hogy két különböző koru állatot az érintkezési vonalon elkülönít egymástól. Célja azonban mint említők az, hogy ezen elkülönítés által a fiatalabbat függetlenné tegye az öregebbnek későbbi fennállásától, s ezért, mint Baudisch helyesen jegyzi meg, alkalmazása csak akkor lehet sikeres, ha egyfelől az öreg állab teljes letarolását legalább 10—20 évvel megelőzi és ha másfelől a megvédeni szándékolt állab még elég fiatal arra, hogy koronáját és gyökérzetét kifejleszteni s megerősödni képes legyen. Rövidebb idővel a vágás oda érkezte előtt és 30—35 évesnél idősebb állab javára céltévesztett dolog lenne B. szerint elkülönítő vágást alkalmazni, mert ily körülmények között a megerősödést hiába várnök. E gazdasági rendszabályt általában a luczfenyő érdekében alkalmazzuk, e fanem pedig idősebb korában már nem képes sem a szél tamadásához hozzá szokni, sem koronáját erősebben kifejleszteni. Ezért és mert az elkülönítő vágások által a vágás-sorozatok szabályosságának helyreállítása többé-kevésbé mindig akadályozva van, alkalmazása sok megfontolást érdemel.

B. szerint az elkülönítő vágásnak tulajdonképen csak akkor van helye, ha jelentékeny kiterjedésű, jó növekvésű fiatalosok előtt a vágás-sorozatban teljesen érett s szintén nagyobb terjedelmű idősebb álla-bok állanak, melyeket a fiatal állab letarolásáig fentartani, túlságos áldozattal járna.

Ellenben ha az öreg állab kisebb terjedelmű lenne, sokkal czél-szerűbb azt, habár áldozattal is, fentartani, mert így legalább a vágás-sorozat követelményeinek elég lesz téve. S viszont ha a fiatalabb kis terjedelmű, vagy általában véve rossz növésű, legjobb azt az öreggel együtt letarolni, különösen oly vidékeken, hol a vékonyabb méretű anyag is értékesíthető.

Legnehezebb az elhatározás akkor, ha a két állab körülbelől egyforma, de nem nagy kiterjedésű, a korkülönbség jelentékeny és míg a fiatal állab jó növésű, addig az öreg veszteségek nélkül sokáig nem tartható fenn. Ily esetekben mindenesetre áldozatot kell hozni a birtokosnak s legjobb ha oly eljárást választ, mely a vágássorozat szabályosságát nem teszi lehetetlenné.

(T—i.) A „**Forstwissenschaftliches Centralblatt**“ márcziusi fü-zete Schwarz csehországi főerdésznek egy más szaklapban megjelent cikke után érdekes kísérleti adatokat közöl, arra a kérdésre nézve, hogy minő befolyással bír a telepítés módja a luczfenyvesek fatömegére.

A kísérletet Schwarz gr. Taaffe E. elischau birtokán egy min-den égtájfélé hajló dombos erdőrészen vitte keresztül, melynek al-talaját meglehetősen sovány, száraz gránit-homok képezi.

E területen egymás mellett rendes vágásokban sorakozó vetett és ültetett fiatal luczosok foglalnak helyet, melyek már az első tekintetre is elárulják, hogy a vetett és ültetett állabok kifejlődése egymástól egészen eltérő. E különbség felderítésére Schwarz három egymás mellett fekvő, egyforma fekvésű, egyenlő jóságú talajon álló vágásban pontos fatömeg-felvételt eszközölt, mely a következő meglepő eredményt mutatta.

Az első állabban, egy 50 éves ültetett luczfenyővágásban a törzsek fatömege holdanként 119.₆ köbmétert tett, mi 2.₃₉ holdankénti évi átlagnövedéket ad.

A második próbatéren, mely egy az előbbi mellett fekvő 51 éves vetett luczfenyvesben szemeltetett ki, a törzsek fatömege már csak 85.₆ köbmétert, az átlagnövedék pedig 1.₆₈ köbmétert tett ki holdanként. E feltűnő különbség, mely a két állab átlagnövedékében 42.₃% eltérést mutat, arra indította a kísérlettevőt, hogy a vetett állab másik szomszédjában, egy 52 éves ültetett luczfenyvesben is próbát vegyen. Az eredmény azonban itt is igazolta az előbbi eltérést, a meny nyiben a törzs fatömege e harmadik vágásban 154.₄ köbméter volt. Ez utóbbi állab ugyan valamivel jobb talajon állott, mint a legelőször említett 50 éves, s az is igaz, hogy az 51 éves vetett állab fatömege is valószínűen nagyobb lett volna, ha kellőleg áterdőtetett volna a megelőző időben, mindamelllett az előbb közölt számok így is elég bizonyítékot szolgáltatnak arra a feltevésre, hogy az ültetett állabok sokkal gyorsabban fejlődnek mint a vetettek.

(D.) A „*The Forestry*“ novemberi száma az angolországi ültetések költségeiről a következő adatokat közli. Az aberdeenshirei ültető már 40 éve foglalkozik ültetéssel s ezen idő alatt 9.000 acerenél nagyobb területet ültetett be ültető vassal („hand iron“). A kiültetett csemeték száma acreként 3.000—3.500 volt, s így összesen körülbelül 30 millió darabot ültetett ki. Az első 20 év alatt használt csemeték 2 évesek voltak, az ültetés költsége pedig, beleszámítva a csemeték árát és a fuvarbért is, 12—14 shillinget tett ki acreként. A legcsekélyebb ültetési költség acreként 10 shilling volt. Ily áron mintegy 200 aceret ültetett be. Más 133 aceret 2 éves skót (erdei) fenyővel és veres fenyővel 13 sh. telepített be acreként. Az egész munkát ő és 3 embere végezte 3 hét és 3 nap alatt. Utóbbi időben a napszámber magasabb lett s e miatt az ültetés is drágább lett, úgy, hogy az ültetési költségek acreként 20—30 shillingre, sőt 1876/77-ben 42 shillingre rúgtak.

(H.) „*Oesterreichische Vierteljahresschrift für Forstwesen*.“ Az „*Oesterreichische Monatschrift für Forstwesen*“, melynek szerkesztését nem régebben Micklitz R. országos főerdőmester vette át, az új negyedévvél az előbbi címet véve fel, negyedéves folyóirattá változott át. Oka ennek, mint az első füzetben a szerkesztő egész őszin-

tén elbeszéli, az az erős verseny volt, melyet a régi Monatschriftnek a „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ és újabb időkben az „Oesterreichische Forstzeitung“ támasztottak, s mely az előfizetők számát tetemesen megapasztotta. Ezért a vállalat kiadója, az osztrák birodalmi erdészeti egyesület indokoltnak tartotta a concurrentia elől kitérve az előfizetési összeget 6 frt 60 krról 5 frtra szállítani le, s jövőben csak negyedévenként adni ki egy-egy füzetet. Tartalma természetesen az új füzeteknek nagyobb lesz az eddigieknél, s külalakja is csinosabb mint volt. Programja azonban ezután is a régi marad, s mint az előszóban mondja, oda fog törekedni, hogy az erdők okszerű kihasználás mellett fentartassanak, az erdészet érdekében okszerű, jól meggondolt törvényhozási intézkedések hozassanak, az erdészeti szak hiveinek kiképzésére s társadalmi és anyagi helyzete emeltessek, s közöttük az együvé tartozás érzete ébren tartassék.

Egyidejűleg a szerkesztőségben is némi változás állott be, a mennyiben a gyöngélkedő Micklitz szerkesztő társul Guttenberg erdőtanácsost és tanárt vette maga mellé, kivel a szerkesztői teendőket ezután közösen fogja végezni.

Tartalmára később talán még visszatérünk s most csak egy kisebb közleményéről teszünk említést, mely igen egyszerű módot ajánl arra nézve, hogy miként lehet térképeken és más rajzokon a kihuzott tus-vonalokat elmoshatlanná tenni oly esetekben, midőn a rajzot lemosni vagy hig festékekkel bevonni kell.

Az eljárás, mely eredetileg Dr. Brecht találmánya, igen egyszerű és a következőből áll. Tus készítésnél tiszta víz helyett körülbelül két %-nyi kettős chromsavas kaliumot vesz a rajzoló s az ebben feldörzsölt tussal kihuzott vonalokat 1—2 órán át a világosság erősebb behatásának teszi ki. Az így készült rajzon még az 1 m. m. vastag vonalok sem mosódnak el, vékonyabb vonalokból álló rajzon pedig a kihuzás után egy pár perczzel is lehet hig festékekkel színezni. Az így készített tusnak egyedüli hátránya az, hogy mérges s ezért vigyázva kell használni.

Hasonló tulajdonsággal bíró tintát, veres, kék, zöld, sárga és barna színben is lehet kapni vonalok kihuzására C. Rückert stuttgarti kereskedőnél, még pedig igen olcsón, kis üvegenként 40—50 krajczárért.